ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

11 ապրիլի 2023 թվականի թիվ 166-Ա

«ՄԵՐ ԵՐԿԻՐ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ **Հանձնաժողով**) 2023 թվականի ապրիլի 11-ի նիստում, քննարկելով «Մեր Երկիր» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

<u>1. Վարույթի ընթացքի հակիրճ նկարագրությունը.</u>

Հանձնաժողովի 2023 թվականի փետրվարի 1-ի ««Մեր Երկիր» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին» թիվ 52-Ա որոշմամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 52-Ա որոշում**) հարուցել է թիվ ՀԳ-00273/23 վարույթը (այսուհետ նաև՝ **Վարույթ**):

Ընկերությունը թիվ 52-Ա որոշումը ստացել է 2023 թվականի փետրվարի 9-ին և դրա առնչությամբ որևէ դիրքորոշում չի ներկայացրել:

Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի 2023 թվականի մարտի 10-ի թիվ 002198 գրությամբ Ընկերությանն առաջարկվել է Հանձնաժողովի անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչության կողմից կազմված «Թիվ ՀԳ-00273/23 վարույթով պատասխանող «Մեր Երկիր» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության վարքագծում հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ հատկանիշների մասին» տեղեկանքի (այսուհետ նաև՝ **Տեղեկանք**) առնչությամբ Հանձնաժողով ներկայացնել դիրքորոշում:

Ընկերությունը Տեղեկանքը ստացել է 2023 թվականի մարտի 21-ին և դրա առնչությամբ որևէ դիրքորոշում չի ներկայացրել:

<u>2. Վարույթի հարուցման առիթի և հիմքի հակիրճ նկարագրությունը.</u>

Հանձնաժողովի անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչությունը 2023 թվականի հունվարի 20-ի թիվ 563 զեկուցագրով, ի թիվս այլնի, առաջարկել է Ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում հնարավոր իրավախախտման հատկանիշների առկայությունը պարզելու նպատակով հարուցել վարույթ:

Վարույթը հարուցվել է Ընկերության վարքագծում հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

<u>3. Ընկերության դիրքորոշումը.</u>

Ընկերությունը սույն գործի վերաբերյալ որևէ դիրքորոշում չի ներկայացրել:

<u>4. Հանձնաժողովի կողմից պահանջված և ստացված փաստաթղթերը և այլ տեղեկատվությունը.</u>

1) Հանձնաժողովի նախագահի 2022 թվականի դեկտեմբերի 16-ի «Հսկիչ գնում իրականացնելու մասին» թիվ 278-Ա հրամանի հիման վրա 2022 թվականի դեկտեմբերի 19-ին «Պար-Արտ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունում իրականացվել է հսկիչ գնում (այսուհետ նաև՝ **Հսկիչ գնում**), որի արդյունքում կազմվել է «Հսկիչ գնման արդյունքների վերաբերյալ» թիվ 278 արձանագրությունը:

Հսկիչ գնման արդյունքում, ի թիվս այլնի, ձեռք է բերվել Ընկերության կողմից արտադրված «ՄԵՐ ԵՐԿՐԻ մածունը» անվանումով ապրանք, որի փաթեթվածքի վրա առկա է հետևյալ մակնշումը. «Մեր Երկրի Մերանից, 3.5-4.5%, 450գ, Բաղադրությունը՝ կովի անարատ կաթ պաստերացված, բակտերիալ մերան, սննդային արժեքը 100գ՝ սպիտակուցներ 3.2գ, ճարպեր 3.5- 4.5գ, ածխաջրեր 4.1գ, էներգետիկ արժեքը՝ 67 կկալ (281 կՋ), Արտադրող՝ «Մեր Երկիր» ՍՊԸ, իր. հասցե՝ ՀՀ, Շիրակի մարզ, գ.Դարիկ: Գործ. հասցե՝ 55, ք. Երևան, Մելքումովի փ. 18/7: Պահման պայմանները՝ 2^{0}C -6^{0}C: Պիտանիության ժամկետը՝ 12 օր: Արտադրման ամսաթիվը տես 22ի վրա: ՀՍՏ 120-2005: Պիտանիության ժամկետի վերջում կաթնաթթվային բակտերիաների քանակը ոչ պակաս 10^7 ԳԱՄ/գ:» (այսուհետ նաև՝ **Ապրանք**):

2) Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի՝ 2022 թվականի դեկտեմբերի 20-ի «Փորձաքննություն իրականացնելու մասին» թիվ 309-Ա հրամանի հիման վրա, ի թիվս այլ ապրանքների, Ապրանքն ուղարկվել է «Հանրապետական անասնաբուժասանիտարական և բուսասանիտարական լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությանը (այսուհետ նաև՝ **ՊՈԱԿ**) լաբորատոր փորձաքննության՝ Ապրանքում բուսական յուղի առկայությունը և յուղայնության չափը պարզելու նպատակով:

ՊՈԱԿ-ը 2023 թվականի հունվարի 13-ին Հանձնաժողով է ներկայացրել 2023 թվականի հունվարի 10-ի թիվ 2150 փորձարկման արձանագրությունը (այսուհետ նաև՝ **թիվ 2150 փորձարկման արձանագրություն**), որի համաձայն՝ Ապրանքի յուղայնության չափը կազմում է 2.5%:

3) Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի 2023 թվականի մարտի 10-ի թիվ 002198 գրությամբ Ընկերությանն առաջարկվել է Հանձնաժողովի անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչության կողմից կազմված Տեղեկանքի առնչությամբ Հանձնաժողով ներկայացնել դիրքորոշում:

Ընկերությունը Տեղեկանքի առնչությամբ որևէ դիրքորոշում չի ներկայացրել:

4) Հանձնաժողովի նախագահի 2023 թվականի մարտի 2-ի թիվ ԳԳ-175 գրությամբ Հանձնաժողովը դիմել է Պետական եկամուտների կոմիտեին (այսուհետ նաև՝ **ՊԵԿ**)՝ խնդրելով տրամադրել Ընկերության կողմից 2021 թվականին դուրս գրված հաշվարկային փաստաթղթերի և ՀԴՄ կտրոնների միջոցով իրականացված բոլոր գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

ՊԵԿ-ը 2023 թվականի մարտի 6-ին Հանձնաժողով է ներկայացված տեղեկատվություն, որի համաձայն՝ Ընկերության «մաձուն» ապրանքատեսակի իրացումից ստացված հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ:

5) ՊԵԿ տեղեկատվական տեղեկատվական տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության թվականի հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ, իսկ թվականի հասույթի չափը՝ ՀՀ դրամ:

<u>5. Գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկման արդյունքում Հանձնաժողովը հաստատված է համարում հետևյալ փաստական հանգամանքները.</u>

1. Ընկերության կողմից արտադրվող և իրացվող Ապրանքի տուփի վրա որպես յուղայնության չափ մակնշված է 3.5-4.5%:
2. Թիվ 2150 փորձարկման արձանագրության համաձայն՝ Ապրանքի յուղայնության չափը կազմում է 2.5%:
3. Ընկերությունը Վարույթով իրեն վերագրվող իրավախախտման վերաբերյալ որևէ առարկություն չի ներկայացրել:
4. Ապրանքի մակնշման համաձայն՝ այն արտադրվել է :
5. ՊԵԿ-ի կողմից ներկայացված տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության «մաձուն» ապրանքատեսակի իրացումից ստացված հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ:
6. ՊԵԿ տեղեկատվական տեղեկատվական տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ, իսկ թվականի հասույթի չափը՝ ՀՀ դրամ:

<u>6. Վարույթի փաստական հանգամանքների և վերաբերելի իրավական նորմերի ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովը եզրահանգում է հետևյալին.</u>

1) <u>Ընկերության կողմից իրավախախտում կատարված լինելու հարցի կապակցությամբ.</u>

Վարույթը հարուցվել է Ընկերության կողմից արտադրված 2.5% յուղայնությամբ մածունը որպես 3.5-4.5% յուղայնություն մակնշելու և իրացնելու միջոցով հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովը, նախևառաջ, հարկ է համարում անդրադառնալ այն հարցադրման պարզաբանմանը, թե ինչպես է դրսևորվում հասարակության մոլորեցմամբ անբարեխիղճ մրցակցության օբյեկտիվ կողմը:

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ **Օրենք**) 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը հակասում է սույն օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին, խախտում է տնտեսավարող սուբյեկտների միջև կամ վերջիններիս ու սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները: Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է: Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն են սույն օրենքի 17-24-րդ հոդվածներում նախատեսված դեպքերը, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներին համապատասխանող այլ գործողությունները:

Վերոնշյալ իրավանորմերի համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդիրը սահմանել է վարքագիծը անբարեխիղճ մրցակցություն որակելու երկու եղանակ. մի դեպքում անբարեխիղճ մրցակցության դեպքերն են Օրենքի 16-24-րդ հոդվածներով սահմանված առանձին դրսևորումները, մյուս դեպքում՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշները պարունակող գործողությունը կամ վարքագիծը, եթե այն.

- հակասում է Օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին,
- խախտում է մրցակիցների միջև կամ վերջիններիս և սպառողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Այսինքն, օրենսդրի կողմից սահմանված անբարեխիղճ մրցակցության առանձին դրսևորումների սահմանումը, ըստ էության, Օրենքի 16-րդ հոդվածի մասնավոր դեպքերի առարկայացումն է և, հետևաբար, Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշների քննարկման անհրաժեշտությունը բացակայում է անբարեխիղճ մրցակցության մասնավոր դեպքերից յուրաքանչյուրի, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության դեպքում:

Օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում հասարակության մոլորեցումը, այդ թվում՝

1) ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը մոլորեցնում է կամ կարող է մոլորեցնել հասարակությանը տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց գովազդմանը, տարածմանը կամ իրացմանը

նպաստող միջոցառումների, ապրանքի աշխարհագրական ծագման կամ Օրենքի 20-րդ հոդվածում թվարկված բնութագրերի կամ պայմանների վերաբերյալ.

2) ապրանքների որակն անհիմն չափազանցելը կամ որակի, քանակի կամ այլ բնութագրերի կամ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կամ տեղեկատվությունն այն ձևով ներկայացնելը, որը կարող է հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման).

3) գովազդի մեջ (գովազդելու ընթացքում) կամ իրացման ընթացքում թերի կամ կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալների (տեղեկությունների) նշումը կամ այնպիսի տվյալների (տեղեկությունների) բացակայությունը կամ տվյալների (տեղեկությունների) այն ձևով նշումը, որն սպառողին հնարավորություն չի տալիս ամբողջական պատկերացում կազմելու իրացվող կամ գովազդվող ապրանքի կամ տնտեսավարող սուբյեկտի վերաբերյալ.

4) օրենքին հակասող, այդ թվում՝ անբարեխիղճ կամ հակաօրինական կամ հավաստիության կամ պատշաճության խախտմամբ իրականացվող գովազդները, որոնք կարող են կանխել, սահմանափակել կամ արգելել տնտեսական մրցակցությունը կամ վնասել սպառողների շահերը:

Վերոնշյալ կարգավորումների հիման վրա Հանձնաժողովը հարկ է համարում, նախևառաջ, արձանագրել, որ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցությունն իր բնույթով ունի ձևական կազմ, այսինքն՝ հետևանքի վրա հասնելը՝ սպառողի մոլորվելու փաստը, վարքագիծը Օրենքի 21-րդ հոդվածով որակելու պարտադիր և անհրաժեշտ պայման չէ: Ըստ այդմ, վարքագիծը հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն իրավախախտում որակելու համար բավարար է միայն մոլորվելու հնարավորությունն ու հավանականությունը, այլ ոչ թե ինքնին մոլորվելու փաստը:

Մյուս կողմից, հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն իրավախախտման ձևական բնույթը դրսևորվում է նրանում, որ արարքը կատարման փաստով համարվում է ավարտված: Այլ կերպ ասած՝ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից այլ վայրում, այդ թվում՝ ինտերնետային կայքի տարբեր բաժիններում, այլ միջոցով կամ հետագայում անհրաժեշտ տեղեկությունները հայտնելը կամ այլ կերպ հասանելի դարձնելը իրավախախտումը չի վերացնում:

Միևնույն ժամանակ, կարևոր է արձանագրել, որ օրենսդիրն այս իրավախախտման օբյեկտիվ կողմի սպառիչ ցանկ չի սահմանել, այլ մասնավորեցրել է դրանցից մի քանիսը, որոնք արտահայտվում են.

1) ապրանքի բնութագրերի կամ իրացման պայմանների վերաբերյալ թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորության ստեղծմամբ, այդ թվում՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելու եղանակով.

2) սպառողին գովազդվող կամ իրացվող ապրանքի վերաբերյալ ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալով, այդ թվում՝ թերի, կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալներ նշելու եղանակով.

3) տնտեսական մրցակցությունը կանխող, սահմանափակող կամ արգելող կամ սպառողների շահերը վնասող օրենքին հակասող գործողությամբ.

4) ցանկացած այլ դրսևորմամբ, որը ստեղծում է տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց բնութագրերի կամ այլ պայմանների վերաբերյալ մոլորեցնելու հնարավորություն:

Ընդ որում, միևնույն վարքագիծը միաժամանակ կարող է համապատասխանել հասարակության մոլորեցման մեկից ավելի դրսևորումներին: Այսպես, օրինակ՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կարող է ոչ միայն ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալ, այլ նաև ստեղծել թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորություն:

Վերոգրյալի համատեքստում ուշադրության է արժանի նաև այն հանգամանքը, որ Օրենքի 21-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն առկա չէ, եթե կարող է վնաս հասցվել սպառողների կյանքին, առողջությանը, անվտանգությանը, հասարակական կամ պետական անվտանգությանը կամ շրջակա միջավայրին: Այլ կերպ ասած՝ եթե տնտեսավարող սուբյեկտի վարքագիծը վնասում է կամ կարող է վնասել բացառապես հիշատակված հանրային շահերը, ապա այն դուրս է Հանձնաժողովի իրավասության տիրույթից:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ Ընկերությունը Ապրանքի տուփի վրա որպես յուղայնության չափ մակնշել է 3.5-4.5%, մինչդեռ թիվ 2150 փորձարկման արձանագրության համաձայն՝ Ապրանքի յուղայնության չափը կազմում է 2.5%:

Ստացվում է, որ Ընկերության կողմից յուղայնության չափը որպես 3.5-4.5% մակնշմամբ Ապրանքն իրացնելու պայմաններում, բացառապես լաբորատոր փորձաքննության միջոցով է հնարավոր տեղեկանալ, որ Ապրանքի յուղայնության չափը կազմում է 2.5%:

Նշվածից բխում է, որ Ապրանքի գնման ժամանակ սպառողներն Ապրանքի յուղայնության չափի մասին, բացառությամբ մակնշումից, որևէ այլ կերպ չեն կարող տեղեկանալ:

Վերոնշյալի հաշվառմամբ՝ Հանձնաժողովը փաստում է, որ Ընկերության կողմից 2.5% յուղայնությամբ Ապրանքը որպես 3.5-4.5% յուղայնությամբ մակնշելը և իրացնելը կարող է.

1. հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման),

2. սպառողներին հնարավորություն չտալ ամբողջական պատկերացում կազմել Ապրանքի վերաբերյալ:

Ավելին, Ընկերությունը Վարույթով իրեն վերագրվող իրավախախտման վերաբերյալ որևէ առարկություն չի ներկայացրել:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Ընկերության կողմից 2.5% յուղայնությամբ Ապրանքը որպես 3.5-4.5% յուղայնությամբ մակնշելը և իրացնելը պարունակում է հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշներ, որի կապակցությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված է իրավական հետևանք՝ պատասխանատվության միջոցի կիրառում:

2) Ընկերության նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 92-րդ հոդվածի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման համար Հանձնաժողովն իրավասու է տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և դրանց պաշտոնատար անձանց տալու նախազգուշացում կամ նշանակելու տուգանք:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցության համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է տնտեսավարող սուբյեկտի՝ տվյալ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսը:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 13-րդ մասի համաձայն՝ նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափը կազմում է իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի նկատմամբ սույն հոդվածում նախատեսված տոկոսը:

Օրենքի 94-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոց կիրառելիս Հանձնաժողովը հաշվի է առնում տվյալ իրավախախտման բնույթը, տևողությունը, իրավախախտման հնարավոր կամ փաստացի ազդեցությունը շուկայում մրցակցային իրավիճակի կամ սպառողների շահերի վրա, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից տվյալ խախտման կրկնակիությունը, եթե նախորդ խախտման համար պատասխանատվության միջոց կիրառելու օրվանից չի անցել հինգ տարի, տնտեսավարող սուբյեկտի դիտավորության աստիճանը, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու շարժառիթները և հանգամանքները, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու փաստն ընդունելու կամ Հանձնաժողովի հետ համագործակցելու հանգամանքը, պատասխանատվությունից ազատելու հիմքերը, տնտեսավարող սուբյեկտի վրա նշանակվող տուգանքի հնարավոր ազդեցությունը, տվյալ տնտեսավարող սուբյեկտի գործունեության ոլորտը և տնտեսավարող սուբյեկտի պատմությունը:

Հանձնաժողովի 2023 թվականի հունվարի 24-ի «Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի թիվ 395-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» թիվ 31-Ն որոշման 3-րդ կետի համաձայն՝ մինչև սույն որոշման ուժի մեջ մտնելը հարուցված և իրականացվող վարույթներում պատասխանատվության միջոցի ընտրությունն ու տուգանքի հաշվարկումն իրականացվում են մինչև սույն որոշման ուժի մեջ մտնելը գործող օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ բացառությամբ ակցիաների առնչությամբ դրսևորված հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության վերաբերյալ իրավախախտումների, որոնց դեպքում պատասխանատվության միջոցի ընտրությունն ու տուգանքի հաշվարկումն իրականացվում են սույն որոշմամբ սահմանված կարգով:

Մինչև 2023 թվականի փետրվարի 1-ը գործող խմբագրությամբ Հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «Պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը սահմանելու մասին» թիվ 395-Ն որոշմամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 395-Ն որոշում**) սահմանված պատասխանատվության

միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը (այսուհետ նաև՝ **Մեթոդաբանություն**) կարգավորում է Հանձնաժողովի կողմից Օրենքով սահմանված տնտեսական մրցակցության բնագավառում պատասխանատվության միջոցների ընտրության և տուգանքի հաշվարկման հետ կապված հարաբերությունները:

Մեթոդաբանության 6-րդ կետի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոցի ընտրությունը և տուգանքի հաշվարկումը յուրաքանչյուր դեպքում իրականացվում է վարույթի ընթացքում հաստատված փաստական հանգամանքների քննարկման արդյունքում Հանձնաժողովի հայեցողությամբ՝ հաշվի առնելով Մեթոդաբանությամբ ամրագրված դրույթները և վարույթի առանձնահատկությունները:

Մեթոդաբանության 12-րդ կետի համաձայն՝ տուգանքը հաշվարկվում է հետևյալ փուլերով.

1) որոշվում է տուգանքի բազային գումարը.

2) գնահատվում են վարույթի ընթացքում հաստատված ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները, և հիմքերի առկայության դեպքում բազային գումարը ենթարկվում է համապատասխան փոփոխությունների.

3) Մեթոդաբանությամբ նախատեսված դեպքերում համապատասխանեցվում է պատասխանատվության միջոցը:

Մեթոդաբանության 13-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը տուգանքը հաշվարկում է Տ = Բ + Բ x (Ծ - Մ) բանաձևով, որտեղ՝ Տ-ն տուգանքի չափն է, Բ-ն տուգանքի բազային գումարն է, Ծ-ն բոլոր ծանրացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարն է, Մ-ն բոլոր մեղմացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարն է:

<u>Բազային գումարի հաշվարկը.</u>

Մեթոդաբանության 7-րդ կետի 1-ին ենթակետի «գ» պարբերության համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունը ըստ բնույթի մրցակցային իրավախախտում է:

Մեթոդաբանության 14-րդ կետի համաձայն՝ մրցակցային իրավախախտումների դեպքում տուգանքի բազային գումարը որոշվում է ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի գումարի, իրավախախտման համապատասխան ծանրության խմբի համար սահմանված տոկոսի և իրավախախտման տևողության արտադրյալի հաշվարկման միջոցով՝ Բ = Հ x Խ x Ժ բանաձևով, որտեղ՝ Բ-ն տուգանքի բազային գումարն է մրցակցային իրավախախտումների դեպքում, Հ -ն ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի գումարն է, Խ-ն իրավախախտման համապատասխան ծանրության խումբն է, Ժ-ն իրավախախտման տևողությունն է:

Ապրանքի իրացումից ստացված հասույթ.

Մեթոդաբանության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ ապրանքների իրացումից ստացված հասույթ է համարվում իրավախախտման առարկա հանդիսացող կամ իրավախախտման մեջ ներգրավված ապրանքների և դրանց փոխադարձ փոխարինելի ապրանքների իրացումից ստացված հասույթը:

Մեթոդաբանության 16-րդ կետի համաձայն՝ ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի գումարի հաշվարկումն իրականացնելիս հիմք է ընդունվում իրավախախտման դադարեցման պահին նախորդող տարվա վաճառքի հասույթը կամ ընդհանուր հասույթը:

Մեթոդաբանության 17-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի կողմից վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունման պահին չդադարեցված իրավախախտումների դեպքում իրացման հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի չափի հաշվարկումն իրականացվում է վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունմանը նախորդող տարվա վաճառքի հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի չափից:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ

, Հանձնաժողովն իրավախախտման մեջ ներգրավված ապրանքներ է դիտարկում Ընկերության «մածուն» ապրանքատեսակը, որի իրացումից ստացված հասույթի չափը կազմել է ՀՀ դրամ:

Իրավախախտման ծանրության խումբը.

Հիմք ընդունելով Մեթոդաբանության 20-րդ կետի 3-րդ ենթակետը՝ սույն գործով ծանրության խումբը պետք է հաշվարկել 2.5 տոկոս դրույքաչափով:

Իրավախախտման տևողությունը.

Իրավախախտման տևողությունը հաշվարկելիս հիմք են ընդունվում Մեթոդաբանության 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ կետերը: Սույն գործով Հանձնաժողովը Վարույթով որպես իրավախախտման սկզբնաժամկետ դիտարկում է

:

Ընկերության կողմից իրավախախտման կատարման ժամանակահատվածը

, հետևաբար, հիմք ընդունելով Մեթոդաբանության 23-րդ կետը, իրավախախտման տևողության գործակիցը է:

Վերոնշյալից բխում է, որ տուգանքի բազային գումարը կազմում է ՀՀ դրամ՝ ըստ հետևյալ հաշվարկի.

Բ= Հ x Խ x Ժ= = ՀՀ դրամ:

Պատասխանատվությունը ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքներ.

Մեթոդաբանության 27-32-րդ կետերով սահմանված են պատասխանատվությունը ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները, ինչպես նաև սահմանված են բազային գումարից ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքների հաշվարկման դրույքաչափերը:

Սույն գործով Հանձնաժողովի կողմից որպես ծանրացնող և մեղմացնող որևէ հանգամանք չի հայտնաբերվել և չի հաստատվել:

Այսպիսով, ծանրացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարը կազմում է 0%, իսկ մեղմացնող հանգամանքներինը՝ 0%:

<u>Տուգանքի հաշվարկը.</u>

Վերոշարադրյալից հետևում է, որ տուգանքի չափը կազմում է 438 669 ՀՀ դրամ՝ համաձայն հետևյալ հաշվարկի.

Տ= Բ + Բ x (Ծ - Մ) = x (0%-0%) = 438 669 ՀՀ դրամ:

Այսպիսով, վերոնշյալ հանգամանքների համադրության արդյունքում և հիմք ընդունելով թիվ 395-Ն որոշումը, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Ընկերության

նկատմամբ անհրաժեշտ նշանակել 438 669 (չորս հարյուր երեսունութ հազար վեց հարյուր վաթսունինը) ՀՀ դրամի չափով տուգանք:

3) <u>Ընկերությանը հանձնարարություն տալու հարցի կապակցությամբ</u>.

Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը (...) սույն օրենքը խախտելու համար տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և նրանց պաշտոնատար անձանց ենթարկում է պատասխանատվության՝ հանձնարարելով իր սահմանած ժամկետում շտկել խախտումը և հետագայում բացառել այն:

Տվյալ պարագայում հասարակության մոլորեցմամբ անբարեխիղճ մրցակցությունը դրսևորվել է Ընկերության կողմից մինչև Վարույթ հարուցելու օրն արտադրված Ապրանքի իրացման միջոցով, իսկ Ապրանքի պիտանելիության ժամկետը 12 օր է:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ Ընկերությանը խախտումը շտկելու վերաբերյալ հանձնարարության անհրաժեշտությունը բացակայում է:

<u>7. Եզրափակիչ մաս.</u>

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով, 67-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 100-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 70-րդ և 71-րդ հոդվածներով, ինչպես նաև ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Մեր Երկիր» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից արտադրված 2.5% յուղայնությամբ «ՄԵՐ ԵՐԿՐԻ մածունը» անվանումով, 450 գրամ քաշով մածունը 3.5-4.5% յուղայնությամբ մակնշելը և իրացնելը որակել որպես հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն (այսուհետ՝ **Օրենքի խախտում**):

2. Օրենքի խախտման համար «Մեր Երկիր» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության նկատմամբ նշանակել 438 669 (չորս հարյուր երեսունութ հազար վեց հարյուր վաթսունինը) ՀՀ դրամի չափով տուգանք:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում դրա պատճենը «Մեր Երկիր» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը հանձնելուն հաջորդող օրվանից:

4. Սույն որոշման 2-րդ կետով նշանակված տուգանքը մինչև սույն որոշման անբողոքարկելի դառնալը չվճարվելու դեպքում ենթակա է հարկադիր կատարման՝ «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

5. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել վարչական կամ դատական կարգով՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

6. Սույն որոշման բողոքարկումը չի կասեցնում դրա գործողությունը կամ կատարումը:

ՆԱԽԱԳԱՀ **Գ. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ**

2023 թ. ապրիլի 11
Երևան